

2011-05-23

Dnr 43-2010:6094

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Östergårdsskolan
i Skurups kommun

Skurups kommun

Rektorn vid Östergårdsskolan

Tillsyn av Östergårdsskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Östergårdsskolan och Skurups kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Av den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår att en förhållandevis stor del av eleverna inte nådde uppnåendemålen i alla ämnen för årskurs fem 2010. Skolan måste vidta ytterligare åtgärder för att ge alla elever möjlighet att minst nå mål att uppnå i alla ämnen.

I intervjuer med lärare och rektorer framgår att det på Östergårdsskolan inte görs någon skolövergripande sammanställning av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen, med därtill kopplad analys och åtgärder. Istället lämnas allt för mycket av arbetet kring att utvärdera och utveckla metoder för att höja elevernas kunskapsresultat till de enskilda lärarna och deras informella samtal kring pedagogiska frågor. Detta är anmärkningsvärt med tanke på att Skolverkets regelbundna tillsyn 2004 påpekade denna brist.

I den mån det förekommer skolövergripande utvärderingar av elevernas kunskapsresultat så sker detta i samband med personalens gemensamma utvärderingar vid läsårsslutet. Tyngdpunkten i utvärderingen av kunskapsresultaten är dock tydligt förlagd till de ämnen där det finns nationella prov. Fokuset på de tre ämnena svenska, engelska och matematik framkommer också genom intervjuer med personal och elever, samt genom den dokumentation Skolinspektionen tagit del av.

Vad gäller arbetet med särskilt stöd ser Skolinspektionen att det på Östergårdsskolan bedrivs ett skolövergripande systematiskt arbete, där rektor är aktiv som pedagogisk ledare. Arbetet har gett resultat i form av tydliga rutiner för att upptäcka, åtgärda och utvärdera elevers stödbehov, i synnerhet i ämnena engelska, svenska och matematik. Resultat syns också i form av den positiva och inkluderande elevsyn som genomsyrar skolans arbete kring särskilt stöd och värdegrund. Här finns ett positivt exempel på systematiskt kvalitetsarbete för skolan att ta fasta på och vidareutveckla. Rektorn vid Östergårdsskolan är också rektor för Slimmingeby skola, en förskola och samtliga kommunens modersmåls lärare. Skolinspektionen bedömer att rektorn fullgör sitt pedagogiska uppdrag vid Östergårdsskolan, men att kommunen måste vara uppmärksam på att verksamheten kräver att rektorn ges reella förutsättningar att utöva sitt uppdrag.

Beslut

Skolinspektionen har i tillsynen av Östergårdsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Skolan ger inte alla elever tillräckliga förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94 2.2 Kunskaper; 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att använda detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag; Lpo 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller förordningens krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagor.

Rektor och Skurups kommun har ansvar för att Östergårdsskolan snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 4 månader från den dag beslutet för Skurups kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta

Tillsyn i Östergårdsskolan

2011-05-23

3 (10)

Dnr 43-2010:6094

beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Eva Bergenlöv och Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder
Enhetschef

Andrés Brink
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen.
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Östergårdsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skurups kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast fyra månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Östergårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Östergårdsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever.

Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Östergårdsskolan

Östergårdsskolan ligger i ett område med blandad bebyggelse i utkanten av Skurups tätort. På skolan finns förskoleklass och grundskolans år ett till fem. Totalt går strax över 200 barn och elever på skolan. Vid skolan finns en särskild undervisningsgrupp, som skolan benämnt förberedelseklass, där nyanlända flyktingar och invandrare i de tidiga skolåren ges undervisning i framförallt svenska under en kortare period. Dessutom delar skolan lokaler med särskolan som dock har en separat rektor och organisation. Skolan har två processutvecklare, en med ansvar för det förebyggande arbetet kring kränkande behandling och en med ansvar för biblioteket.

Tabell 1: Antal elever på skolan

	Förskoleklass	Grundskola	Särskola
Antal elever	33	179	

Källa: Uppgifter från skolan 2011-04-29

Besöksdatum 2011-03-23

Tillsynsprotokoll för Östergårdsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

	Bedömning
1 Måluppfyllelse och resultat	
1.1 Kunskaper	X
2 Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	
2.1 Fokus på skolans uppdrag	
2.2 Lärarnas bedömning och utvärdering	X
2.3 Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	X
3 Skolans lärandemiljö	
3.1 Fokus på lärande	X
3.2 Tillit till elevens förmåga	
3.3 Trygghet och studiero	
4 Enskild elevs rätt	
4.1 Bedömning (och betyg)	
4.2 Undervisningstid och val	
4.3 Särskilt stöd	X
4.4 Studie- och yrkesvägledning	
4.5 Avgifter	
4.6 Rektorns beslutsfattande	

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Bedömning

Skolan ger inte alla elever tillräckliga förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd

Lpo 94 2.2 Kunskaper; 2 kap. 6 § grundskoleförordningen.

Motivering

Östergårdsskolans lärare upprättar varje termin en bedömning av om eleverna i varje klass bedöms nå målen i varje ämne de får undervisning i. Skolan saknar dock en skolövergripande sammanställning av i vilken utsträckning eleverna når målen. Av de bedömningar av enskilda klasser Skolinspektionen tagit del av framgår att det i dessa klasser finns någon eller några elever som riskerar att inte nå alla mål att uppnå i alla ämnen i årskurs fem. Skolans elever deltar i de nationella ämnesproven och vårterminen 2010 nådde enligt skolans egna uppgifter 82 respektive 67 procent målen i ämnesproven i svenska respektive matematik i årskurs tre. För årskurs fem nådde 61 procent målen i ämnesprovet i svenska, 68 procent i ämnesprovet i matematik samt 71 procent i ämnesprovet i engelska.

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning

Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering

Inför besöket har Skolinspektionen tagit del av ett urval av planer, vilka har varit av varierande kvalitet. Planerna saknar i stor utsträckning individuella framåtsyftande mål med tydlig koppling till de nationella målen. De innehåller också, till följd av den kommunövergripande mallen, bedömningar av elevernas personliga egenskaper som saknar relation till de sociala mål som beskrivs i läroplanen. Av Skolverkets allmänna råd framgår också att individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen varken ska innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att använda detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd

2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 2.8 Rektors ansvar.

Motivering

Av intervjuer med lärare och rektorer framgår att de enskilda klassföreståndarna sammanställer bedömningar av i vilken utsträckning eleverna i deras klass kommer nå mål att uppnå i alla ämnen. Dessa bedömningar samlas sedan in och förvaras i en pärm. Någon skolövergripande sammanställning, med därtill kopplad analys och åtgärder, görs inte. Därmed kan inte heller skolans samlade kunskapsresultat användas på ett systematiskt sätt i skolans övergripande kvalitetsarbete. Istället lämnas allt för mycket av arbetet kring att utvärdera och utveckla metoder för att höja elevernas kunskapsresultat till de enskilda lärarna och deras informella samtal kring pedagogiska frågor.

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Bedömning

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd

4 kap. 2 § 1985 års skollag; Lpo 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Motivering

Av Skolinspektionens observationer vid besöket samt elevintervjuerna framgår att elevernas möjligheter till inflytande i allt för stor utsträckning varierar mellan lärare, men också mellan ämnen. Det inflytande eleverna har kretsar i huvudsak kring på förhand definierade val, och då särskilt kring arbets- och redovisningsformer.

Enskild elevs rätt

Särskilt stöd

Bedömning

Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen.

Motivering

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av åtgärdsprogram. Dessa är av varierande kvalitet. Det finns goda exempel som tydligt identifierar elevens behov i relation till de nationella målen samt beskriver vilka konkreta och utvärderingsbara åtgärder skolan ska vidta för att eleven ska ges möjlighet att nå de nationella målen. Men det finns andra program som i allt för hög utsträckning saknar konkreta åtgärder och som lägger allt för stort ansvar på den enskilda eleven. Vid intervjuerna med

lärarna framkom också att det vid skolan finns en praxis att, i de fall elever riskerar att inte nå målen i ett flertal ämnen, skriva åtgärdsprogram som i allt för stor utsträckning fokuserar på ämnena svenska och matematik eftersom man hänskjuter problem i exempelvis SO- och NO-ämnena till svenska respektive matematik.